

Nr 252.

Av herr **Bernström**, *angående viss ändring i gällande vägtrafikstadga.*

I Kungl. Maj:ts stadga om trafiken å vägar och gator (vägtrafikstadga) den 15 juni 1923 § 4 föreskrives följande:

»Velociped, som under mörker framföres å väg, skall framtill vara försedd med tänd lykta.

Därest sådant finnes av behovet uppenbarligen påkallat, må länsstyrelse be-
träffande viss väg med livlig trafik förordna, att å med dragare förspänt fordon,
som under mörker framföres å vägen, skall föras tänd lykta med vitt sken
så anbragt, att ljuset är synligt på avstånd såväl framifrån som bakifrån.
Sådant förordnande, vilket må innehålla de undantag länsstyrelsen bestämmer,
tillkännagives medelst anslag å eller invid vägen.»

Ifrågarande föreskrifter hava givetvis tillkommit för att under nuvarande
trafikförhållanden öka trafiksäkerheten å vägarna samt icke minst för att till-
försäkra cyklister och dem, som färdas med skjuts, erforderlig trygghet.

Vad angår skyldigheten att föra ljus å med dragare förspänt fordon, har
det helt lagts i vederbörande länsstyrelses hand att utfärda föreskrift härom,
men endast beträffande livligt trafikerad väg. Tankegången, som ligger till
grund för denna formulering, torde enligt min mening knappast vara fullt
riktig. Försiktighetsåtgärder avse att förekomma olyckor, och bland dessa
åtgärder är *försiktighet* givetvis den förnämsta och verksammaste. Andra
åtgärder kunna således tänkas bli mindre nödvändiga i samma mån som för-
siktighet redan på grund av föreliggande, av de vägfarande kända förhållanden
är självskrivnen och nödtvungen. Då detta är fallet just på livligt trafikerade
vägar, skulle, om förestående uppfattning godkännes, behovet av särskilda för-
siktighetsåtgärder vara *större*, i varje fall icke mindre, på sådana vägar, där
den minskade sannolikheten att påträffa andra vägfarande inbjuder till en
känsla av trygghet, som i sin tur allt för ofta medför, att uppmärksamheten
slappas och nödig försiktighet icke iakttages. Föreskriften ifråga synes så-
lunda böra vara allmän, varigenom också anledningen att till länsstyrelserna
överlämna utfärdandet av sådan bestämmelse bortfaller. I detta sammanhang
tillåter jag mig påpeka, att nu gällande föreskrift icke synes i något fall hit-
tills hava föranlett till åtgärd från någon länsstyrelses sida. Med dragare
förspänt fordon är i regel icke försett med ljus vid färd under mörker.
Det råder intet tvivel om att detta förhållande innebär en allvarlig fara för

trafiksäkerheten. Förändret av ljus å med dragare förspånt fordon vid färd under mörker borde vara en helt naturlig skyldighet.

I Danmark föreskriver »Lov om Færdsel», att under den mörka årstiden skall med häst förspånt fordon från $\frac{3}{4}$ timme efter solens nedgång till $\frac{3}{4}$ timme före dess uppgång vara försett antingen med 2 lyktor, en på varje sida, eller också en lykta under fordonet eller på dess ena sida. 1920 års automobilsakkunniga ansågo även i sitt förslag till vägtrafikstadga, att skyldighet borde föreligga att å med dragare förspånt fordon föra lykta vid färd under mörker.

Vad angår ljus å velociped, som under mörker framföres å väg, föreskrives endast, att en lykta med vitt sken skall föras framtill. Genom att intet ljus visas bakåt, blir en cyklist, som upphinnes av ett motorfordon, mycket svår att upptäcka på betryggande avstånd.

Visserligen föreskriver förordningen om motorfordon, att automobil under färd i mörker skall vara försedd med två tända lyktor med vitt sken tillräckligt starkt att kunna upplysa vägen minst 50 meter framför automobilen, men detta är ofta icke tillräckligt betryggande, i synnerhet å de slingrande och backiga vägar, som i stor utsträckning förekomma i vårt land. För att i detta avseende bereda cyklisten erforderlig säkerhet bör sådan anordning vidtagas, att det blir möjligt att även då en cyklist upphinnes upptäcka honom på fullt betryggande avstånd. Ovan åberopade danska »Lov om Færdsel» förutsätter, att cyklar under den mörka delen av dygnet skola vara försedda förutom med lykta framtill antingen med lykta visande rött sken bakåt eller med en röd reflektor, s. k. »kattöga». Sådan reflektor möjliggör, att en cyklist upptäcket från ett upphinnande motorfordon, långt innan han inkommer i ljuskäglan från motorfordonets strålkastare. Enär reflektor av ovan angiven art är i stort sett tillfredsställande för angivet ändamål samt torde kunna erhållas i handeln för jämförelsevis ringa kostnad, 1:50 å 2: — kr., synes påbjudande av sådan anordning vara lämplig.

I förordningen om motorfordon föreskrives även, att bländande ljus ej må användas å motorfordon vid färd i stad eller annat tätbebyggt samhälle, ej heller annorstädes vid möte med annan vägfarande än gående. Samma föreskrift bör gälla även för velocipeder, varå numera lyktor med bländande sken ofta förekomma.

Med den synnerligen starka trafik, som på sina håll råder med dragkärror, sparkstöttingar o. d., synes trafiksäkerheten fordra, att ovan anförda synpunkter även tillämpas beträffande fordon, som dragas eller skjutas för hand.

På grund av vad ovan anförts, får jag således föreslå,

att riksdagen ville genom skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om sådan ändring i nu gällande vägtrafikstadga, att dels velociped, som under mörker framföres å väg, skall vara försedd framtill med tänd lykta med vitt sken, som icke får

vara bländande, samt baktill antingen med lykta, som bakåt visar rött sken, eller med av vederbörande polismyndighet godkänt, bakåt synligt rött reflektionsglas,

dels med dragare förspänt fordon, som under mörker framföres å väg, skall vara försett med tänd lykta med vitt sken, så anbragt att ljuset är synligt på avstånd såväl framifrån som bakifrån, samt

dels liknande föreskrifter utfärdas för fordon, som dragas eller skjutas för hand.

Stockholm den 22 januari 1925.

Erik Bernström.
